

Ne zidajmo na pesku!

Že dalj časa je v središču pozornosti političnih sil v Furlaniji - Julijski krajini zakonski predlog, ki so ga vložili v parlamentu predstavniki KPI in PSI in ki se tiče nadaljnega industrijskega in splošno družbeno - gospodarskega razvoja vzdolž italijansko - jugoslovanske meje. Po tem predlogu bi država predvsem omogočila ustanavljanje industrijskih prostih con, v katerih bi delovala predvsem podjetja z mešanim kapitalom. Pobuda, ki je nastala predvsem zaradi prizadevanj KPI, ima svoje korenine v osimskem sporazumu, katerega gospodarski del je predvideval, kot znano, ustanovitev industrijske proste cone na tržaškem Krasu, kar pa je naletelo na ostro nasprotovanje, zlasti v Trstu. Novi predlog v bistvu predvideva ustanavljanje več po obsegu manjših con vzdolž državne meje, predvsem na tistih območjih, ki so že namenjena v take namene.

Posledica teh prizadevanj je dejansko tudi skupno zasedanje voditeljev političnih sil deželne večine, na katerem so skušali izoblikovati enotno stališče, kar zadeva gospodarsko sodelovanje ob meji. Udeleženci zasedanja so najprej podprli predlog, naj bi Evropska gospodarska skupnost priznala Furlaniji - Julijski krajini značaj in status obmejnega območja, ker je to pogoj, da se mu tudi priznajo pomembne ugodnosti.

Zadeva seveda ni tako preprosta, kot bi se zdela na prvi pogled. Najprej obstajajo v deželi sile, ki nerade vidijo, da bi se razvijalo območje ob meji, češ da bi to nevarno ogrozilo ravnovesje v deželi. Tržačani in Goričani pa se bojijo, da bi novi zakon utegnil ogroziti izvajanje oziroma uresničevanje znanega »paketa za Trst in Gorico«. Končno imamo kroge, ki iz čisto iracionalnih razlogov nasprotujejo vsakršni ideji o mednarodnem sodelovanju ob italijansko-jugoslovanski meji.

V resnici pa le takšno sodelovanje, zlasti sodelovanje s sosedno državo, more predstavljati za vso deželo, predvsem pa za njeno glavno mesto, edino stvarno perspektivo, če hoče prekiniti oziroma zaustaviti proces nazadovanja. Toda prvi pogoj za postopno uresničevanje takšnega načrta je ureditev odnosov med obema narodnostima, med italijansko večino in slovensko manjšino, ob hkratni miselni, dejavni odprtosti do stvarnosti v neposredni bližini. Če tega ne bo, bodo tudi morebitne pisane zakonske norme ostale kos papirja in bo vsako prizadevanje jalovo, ker bo stavba zidana na pesku.

ZMAGA OPOZICIJE V FRANCII

Na nedeljskih državnozborskih volitvah v Franciji je desničarsko sredinska koalicija dosegla absolutno večino v novem parlamentu, socialisti so ostali najmočnejša politična stranka v državi (31,2% glasov in 215 poslancev), komunisti niso dosegli 10% glasov in imajo le 35 poslancev, enega poslanca manj pa ima skrajna desnica.

Predsednik Mitterrand, čigar mandat bo potekal čez dve leti, namerava poveriti nalogo za sestavo nove vlade pariškemu županu Chiracu, voditelju nogovolistične stranke. Po francoski ustavi ima predsednik republike znatno več pristojnosti kot njegov italijanski kolega, zaradi česar bo nekako moral deliti oblast s predsednikom vlade in z ministri, ki ne pripadajo socialistični stranki in ki se torej v marsičem bistveno razhajajo s predsednikom Mitterrandom, glavnim voditeljem francoske socialistične stranke.

V tujih političnih krogih z velikim zanimanjem spremljajo najnovejše dogajanje v Franciji in so radovedni, kako bo potekalo »sožitje« med socialistom Mitterrandom in desničarsko-sredinsko vlado, ki jo bo vodil, kot vse kaže, 54-letni Jacques Chirac.

Kot smo omenili, francoska komunistična partija ni zbrala niti 10 odstotkov glasov, kar pomeni, da je lepo število volivcev obrnilo hrbet stranki Georgesu Marchaisa, saj KPF tako nizkega odstotka glasov ni imela od leta 1928. Od tedaj dalje je francoska komunistična partija na vseh volitvah vedno zbrala nad 10 odstotkov glasov. Kateri so razlogi za tolikšen osip glasov?

Marsikdo ostro graja glavnega tajnika Marchaisa, češ da ni znal ali hotel pomla-

diti in zlasti posodobiti strankine vodilne strukture. Nekateri mu tudi očitajo, da se je leta 1984 brez pravega in globljega razloga ločil od vladne večine in da je od tedaj vodil ostro kampanjo proti socialistični stranki in torej proti vladi, kar naj bi koristilo predvsem tedanji desni in sredinski opoziciji.

Na zadnjih volitvah je dosegla uspeh (34 poslancev v parlamentu) skrajno desna skupina, katere glavni predstavnik je Jean-Marie Le Pen. Ta je zbral skoraj toliko glasov kot Marchais in je dejanski zmagovalac na teh volitvah, ker takšne afirmacije ni nihče predvideval.

Socialisti so rahlo izboljšali svoj položaj, a se jim ni posrečilo ohraniti dosedanjega vodilnega položaja v državi. Njihova politična stiska je razvidna tudi iz izida deželnih volitev, ki so bile hkrati z državnozborskimi. Doslej je socialistična stranka imela večino v 6 od skupnih 22 dežel, zdaj pa je v večini le v 2 deželah. Ne glede na novi položaj je jasno, da ostanejo socialisti vodilna politična sila v Franciji, kajti ne smemo pozabiti, da je desno-sredinska koalicija politično precej raznolika formacija in da ima v novem parlamentu le »tesno« večino.

Jacques Chirac ima dolgoletno politično izkušnjo. Minister je prvič postal leta 1971 in je tri leta kasneje bil imenovan za predsednika vlade. Leta 1976 je odstopil, ker se ni strinjal z nekaterimi stališči tedanjega predsednika Giscarda d'Estainga. Velja po značaju za trmastega človeka, a za odločnega politika. Zato opazovalci menijo, da njegovo »sožitje« z Mitterrandom ne bo lahko.

Papež bo obiskal sinagogo v Rimu

Glavni rabin rimskih Judov, ki jih je 20.000, Elio Toaff je na tiskovni konferenci naravnost navdušeno pozdravil sklep papeža Janeza Pavla II., da kot prvi papež obišče judovsko sinagogo. Papež bo obiskal rimsko sinagogo v nedeljo, 13. aprila, torej nekako med katoliško in judovsko Veliko nočjo. Skupno z rabinom bo molil, nato bo spregovoril rimskim Judom. Njihova skupnost je najstarejša v diaspori na Zahodu in je ne le zemljepisno, temveč tudi zgodovinsko najbližja Petrovim naslednikom. Doživljala je vse nesporazume, kot tudi preganjanja, zadnja leta pa poskuse zbliževanja.

Rabin Toaff je poudaril, da gre za pogumno in naravnost zgodovinsko dejanje. Če je treba za zgradbo stavbe medseboj-

nega razumevanja med katoličani in Judi uporabiti veliko opek, je še poudaril, je papežev obisk naravnost nosilni steber.

Vodja rimskih Judov je še povedal, da bo prišlo do obiska na željo samega papeža. Ko so njega vprašali, ali bi se strinjal z obiskom v sinagogi, je brez oklevanja navdušeno pristal, čeprav ve, da bodo nekateri Judje proti takemu obisku. To bodo pač naši lefebbrovci, je šaljivo vzkliknil rabin. Sam se je sicer že trikrat razgovarjal z Janezom Pavlom II., ki je imel tudi druga številna srečanja z judovskimi predstavniki v Rimu in raznih državah po svetu, nikoli pa še ni stopil kot papež v kako sinagogo. Toaff je o papežu še povedal, da je že pred 40 leti z dejanjem dokazal spo-

■ nadaljevanje na 3. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 23. marca, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Mladinski oder: »Čarodejni novčič«, radijska nadaljevanka; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Prva repriza: Ob 400-letnici Primoža Trubarja. Jože Rode: »Dedina vere je troblja bila: od tod do Slovencev Trubar je trobil naglas, bukve jim svete pišo«, dramska nadaljevanka; 15.40 Šport in glasba ter prenosi z naših prireditev; 16.00 Športne novice; 18.00 Neposreden prenos košarkarske tekme Jadran - Busto Arsizio; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 24. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarek; 7.40 Pravljičica - Narodnozabavna glasba; 8.00 Kratka poročila; 8.10 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno tivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Iz šolskega sveta; 15.00 Otroški kotiček: »Ali nas poznaš?«; 16.00 Iz zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Pianist Massimo Gon; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 25. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarek; 7.40 Pravljičica - Narodnozabavna glasba; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladi mladim; 15.45 Postni govor; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Pianist Massimo Gon; 18.00 Blaž Lukan: »Beneška noč«, izvirna radijska igra; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 26. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarek; 7.40 Pravljičica - Narodnozabavna glasba; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Gledališki glasbo po stezah spominov; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Srečanje oktetov Primorske v Ricmanjih; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Gospodarska problematika; 15.00 »Čarobni globus«; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena kronika s Hrvaškega; 18.00 Poezija slovenskega zapada; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 27. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarek - Narodnozabavna glasba; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Od Milj do Devina; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Slovenska popevka; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Ne prezimo!; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Letošnja revija »Primorska poje«; 18.00 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 28. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarek - Postne pesmi; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Na goriškem valu; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Mešani zbor »Djuro Salaj« iz Slavenskega Broda; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Iz filmskega sveta; 15.45 Postni govor; 16.00 Iz zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mezosopranistka Marjana Lipovšek v Bachovem Pasijonu po Mateju; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 29. marca, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarek - Orkester RTV Ljubljana; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Kulturni dogodki; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Trstu; 11.15 Postne pesmi: Ekumenski zbor iz Trsta, vodi Zorko Harej; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Pogovori o kulturi sožitja; 15.00 Otroški kotiček: »Iz kota v kot«; 16.00 Popotovanje Duška Jelinčiča po Južni Ameriki; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mladi izvajalci; 18.00 Dramska vetronica: Marjan Rožanc: »Zadnja večerja«, radijska igra; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Pogreb - priložnost za vrsto mednarodnih pogovorov

Švedska se je v soboto, 15. t.m., poslovala od ministrskega predsednika Olofa Palmeja, čigar morilce še niso mogli izslediti. V Stockholmu se je za pogreb zbrala ogromna množica ljudi, med njimi pa je bilo okoli 500 državljanov in drugih visokih osebosti z vseh strani sveta. Iz Italije je prišel ministrski predsednik Craxi. Srečanje visokih osebosti je nudilo priložnost za številne dvostranske in večstranske pogovore med državniki. Glavno zanimanje je veljalo za sestanek med ameriškim zunanjim ministrom Schultzem in sovjetskim ministrskim predsednikom Rižkovom. Šlo je za najvišji stik med velesilama po lanskem novembru, ko sta se v Ženevi sestala ameriški predsednik Reagan in sovjetski voditelj Gorbačov. Že pred prihodom v Stockholm je ameriški zunanji minister dejal, da je pripravljen na dogovor o določitvi novega datuma za bodoči vrhunski sestanek med Reaganom in Gorbačovom.

Stike s tujimi državniki je imel tudi italijanski ministrski predsednik Craxi. Med drugim se je srečal z izraelskim ministrskim predsednikom Peresom: ta mu je izjavil, da pušča njegova država odprte vse možnosti za reševanje krize na Bližnjem vzhodu.

Ce je Palmejev pogreb dal priložnost za novo spletnje vezi med vodilnimi osebostmi sodobnega sveta, pa je najprej in predvsem predstavljal ganjeno slovo od »človeka miru«, kot se je glasila skoro dogovorjena oznaka za švedskega premiera, ki je postal žrtev doslej še neznane zločinske roke ali zarote. Pogrebna svečanost je potekala v znamenju zares občutenega

žalovanja. Uradnih govornikov je bilo kar devet: med njimi najprej švedski kralj Karel Gustav in za njim glavni tajnik Združenih narodov De Cuellar, nekdanji zahodnonemški kancler Brandt, indijski premier Gandhi in novi švedski vladni načelnik Carlsson.

—0—

Honecker bo obiskal Bonn

V Vzhodni Nemčiji se je te dni razširila vest, da bo predsednik Honecker obiskal Zahodno Nemčijo ob koncu junija ali pa na začetku julija. Če bo prišlo do obiska, bo Honecker prvi vzhodnonemški predsednik, ki obišče Zahodno Nemčijo. Za tako pot se je odločil že septembra 1984, a je zamisel opustil zaradi pritiskov iz Moskve. V Bonnu so namreč ravno takrat sprejemali ameriške evroizstrelke.

Da bo prišlo do obiska še letos, je prejšnji mesec napovedal že predsednik vzhodnonemškega parlamenta.

Honecker je pred dnevi slovesno odprl mednarodni sejem v Lipskem. Pomenljivo se je precej časa zadržal v razstavnih prostorih Zahodne Nemčije. Med drugim je dejal, da je bil razgovor s kanclerjem Kohlom v Stockholmu izredno zanimiv.

Kohl pa je v Bonnu vse bolj v središču polemik zaradi dvojne preiskave zaradi domnevnega lažnega pričevanja o »črnih fondih« krščanskodemokratske stranke. Njegovi somišljeniki obtožujejo socialne demokrate, da vplivajo na sodstvo iz strankarskih razlogov.

—0—

Slovenske zadrage na Koroškem

V koroškem tisku smo pred kratkim brali, da so preteklega februarja odprli na Cesti 8. maja v Celovcu nove prostore zunanjetrgovinskega oddelka Zveze slovenskih zadrug na Koroškem. Vodja oddelka, mag. Jaki Sitter, je poslovnim partnerjem predstavil njegovo poslovanje, ki se je zlasti po letu 1982 izredno razmahnilo. Tega leta so imeli le za 5 milijonov šilingov prometa, v lanskem letu pa so dosegli 250 milijonov. Poslujejo pa poleg z Jugoslavijo še z Zahodno Nemčijo, Švico, Češkoslovaško in Ogrsko.

Zveza slovenskih zadrug se je s tem preusmerila od oskrbe podeželja, ki jo še vedno opravlja, na zunanjo trgovino. Že pred kakim letom pa se je s svojo turistično agencijo Cartrans uveljavila tudi v turizmu. Cartrans je danes že ime na vseavstrijskem turističnem trgu.

Nedvomno pa je za slovenske gospodarske ustanove na Koroškem še vedno veliko neizkoriščenih možnosti in bi bile v tem pogledu potrebne nadrobnejše raziskave.

V zadnjem času je sam koroški deželni glavar omenil možnost sklenitve obmejne trgovinske pogodbe z Jugoslavijo in Italijo, po zgledu one med Predarlško in tirolsko na eni ter Južno Tirolsko na drugi strani, tkm. »accordino«. Toda nemškonacio-

nalni krogi se temu vztrajno protivijo, boječ se, da bi takšna obmejna menjava povečala tudi potrebo po znanju slovenskega jezika in prinesla s tem večjo uveljavitev slovenščine.

O TEOLOGIJI OSVOBODITVE

Neki brazilski dnevnik piše, da sveti sedež pritiska na brazilske škofe in na katoliško založbo v Rio De Janeiru, da bi preprečil izhajanje knjižne zbirke o teologiji osvoboditve. Gre za niz petdesetih knjig, izmed katerih so tri že izšle. Tako obravnavo teologije osvoboditve podpira 115 južnoameriških škofov, med katerimi sta tudi znani monsignor Camara in kardinal iz Sao Paula Arns.

Brazilska škofovska konferenca je glede pisanja omenjenega dnevnika izjavila, da ji zadeva ni znana.

Dejansko je stališče vrhovnih cerkvenih uradov do teologije osvoboditve razčlenjeno. Saj ne gre za en sam teološki nauk, temveč za smer teološkega iskanja o vlogi Cerkve v sedanjem svetu, ki pozna veliko avtorjev in veliko različnih stališč. V Vatikanu so obsodili predvsem nekritično vnašanje marksističnih pojmov in modelov v teološko razglabljanje.

Ob obletnici Morove ugrabitve

Dne 16. t.m. je preteklo osem let, odkar so rdeči brigadisti ugrabili Alda Mora in pobili člane njegovega spremstva. Na predvečer te obletnice z zločinskim epilogom je papež Janez Pavel II. sprejel v zasebni avdijenci Morovo vdovo gospo Eleonoro ter njeno hčerko z možem. Pogovor je trajal pol ure.

Medtem je krščansko-demokratski tajnik De Mita pripravil spominski zapis, posvečen ugrabljenemu in ubitemu voditelju stranke relativne večine. De Mita ugotavlja, da so Mora ugrabili predvsem z namenom, da bi razmajali demokratične strukture Italije. Krščanska demokracija, proti kateri je bil s tisto ugrabitvijo sprožen glavni napad, pa je znala ustvariti enotnost, ob kateri so propadli načrti rdečih brigad in skrivna upanja vseh, ki so si od tega obetali kake koristi mimo demokratičnih merjenj sil na volitvah: tako piše De Mita, ki poudarja, da se je italijanska družba znala medtem uspešno protivititi političnemu nasilju, čeprav to še ni bilo do cela uničeno.

REAGAN O DIKTATURAH IN O NIKARAGVI

Ameriški predsednik Reagan je v poslanici, naslovljeni na kongres, poudaril, da je proti vsem diktaturam, pa naj bodo leve ali desne. Že pred nekaj dnevi je izrekel ostre kritike na račun čilskega vojaškega režima. Opazovalci vidijo v tem znamenja določenih premikov v ameriški zunanji politiki, ki se je zdela manj ostra do desničarskih diktatur, v kolikor da so manj dolgotrajne in zato dovzetnejše za prehod k demokraciji. Kljub temu pa je Reagan poudaril, da bo treba še dalje predvsem zaustavljati sovjetski ekspanzionizem; pri tem se je zavzel za podporo vsem gibanjem, ki se borijo proti režimom, ki jih nadzira Moskva.

Papež bo obiskal...

■ nadaljevanje s 1. strani

štovanje do Judov. Ob preganjanju Judov v Varšavi sta zakonca, ki so ju namenili v uničevalno taborišče, izročila svojo hčerko v varstvo katoliški družini. Ko se nista vrnila iz lagerja, so se krušni starši obrnili na mladega duhovnika Woytilo, da bi otroka krstil. Sedanjí papež pa je to odklonil in jima naročil, naj izsledijo njene vsaj delne sorodnike. Našli so jih v Ameriki in deklica je odrasla v skladu s svojim judovskim izvorom.

V Izraelu so odmevi na napovedani papežev obisk precej različni. V glavnem se ponavlja zahteva, naj Vatikan prizna izraelsko državo in naveže redne diplomatske stike z njo. Bivši izraelski glavni rabin je izjavil, da obisk sinagoge nima nobenega pomena in da ima za cilj le dobrikanje Judom v diaspori. Papež bi ne smel iskati sožitja z Judi mimo izraelske države, ki jih v celoti predstavlja, je še polemično dodal.

Večina Švicarjev proti vstopu v OZN

Več kot tri četrtine Švicarjev je na ljudskem glasovanju zavrnilo predlog o vstopu države v Organizacijo Združenih narodov. Predlog so podpirali vlada, večina

ljubosumno branijo nevtralnost svoje države ter se nočejo vmešavati v zadeve tujcev. Do tega pa prihaja ob istočasnem poudarjanju mednarodne veljave Švice. V Ženevi so na primer izredno pomembni sedeži številnih teles svetovne organizacije.

Zamisel o vstopu v Organizacijo bi bila zmagala, ko bi se bila zanjo izrekla na ljudskem glasovanju večina volivcev in pa vsaj 14 kantonov od skupnih 26.

Dejansko je proti vstopu glasovalo 75,7 odstotka volivcev. Udeležba je znašala 50,4 odstotka upravičencev, kar ni malo za švicarske razmere. Vseh upravičencev je 4 milijone 100.000.

V vseh 26 kantonih je zmagal NE. V novejšem, francosko govorečem kantonu Jura je bil največji odstotek za pristop k Združenim narodom: 40,2%. Najnižji odstotek je bil v kantonu Appenzell-Innerrhoden, kjer je bilo za pristop le 10,7% volivcev.

**Zveza cerkvenih pevskih zborov
prireja v nedeljo, 23. t.m., v Kulturnem domu v Trstu**

**REVIJO OTROŠKIH
IN MLADINSKIH ZBOROV**

»PESEM MLADIH«

v parlamentu in najvplivnejši tisk. Zunanji minister Aubert je po objavi izidov po televiziji obžaloval sklep sodržavljanov, ki očitno ne zaupajo svetovni organizaciji in

PROSTOR MLADIH

Pomen skavtizma za mladino

Ob »dnevu spomina« je prav, da se spomnimo našega ustanovitelja in velikega buditelja te organizacije, kot je bil Baden-Powell. Skavtizem se je z leti izredno razvil in lahko trdim, da je dandanes ena izmed največjih vzgojnih mladinskih organizacij na svetu, ki temelji na verskem nazoru. Tudi na zamejskem Primorskem se organizacija razvija in šteje precejšnje število članov. Premalo pa vemo, kolikšno vlogo ima pri mladih.

Njen glavni namen je ta, da obvaruje doraščajočo mladino pred vsakodnevno nevarnostjo, ki ji je izpostavljena, da ji nudi varno zavetje in vzgojo; saj vemo, v kakšni nevarnosti so mladi, kadar iščejo vse lepo in idealno, vse tisto, kar je vzvišeno nad kruto stvarnostjo.

Vpraševali se boste, pa saj imajo starše, da jih učijo? Oče in mati nimata več velikega vpliva nad otroki. Vsakdanja družba jih je odtegnila domu in pritegnila v svojo slepo igro. Ali jih bo mogoče po svoje izoblikovala, vzgojila ali zamorila še tisto, kar so jim dobrega vcepili starši in šola?

Skavtska organizacija še vedno nudi slehernemu članu prijeten in topel drugi dom, kakršnega bi zaman iskali drugod. Mladim ljudem daje možnost, da se sami

izpopolnjujejo in oblikujejo lastno osebnost. S skavtskimi vajami, pa tudi z organizacijskimi nalogami je uspelo razviti v mladini tiste lastnosti, ki lahko naredijo iz mladega človeka dobrega in srečnega državljan, ki ne bo gledal samo tega, kako naj v svojem življenju čim bolj zasluži, temveč tudi, kako je treba razumno živeti.

Naš cilj je, da podpiramo mladega človeka v njegovem duševnem in telesnem razvoju; da ga napravimo delavnega, iznajdljivega in spretnega; da vzbujamo v njem obvladovanje samega sebe; da ga napravimo viteškega, vernega; skratka, da ga vzgojimo, kar je nad vse važno za uspeh v življenju in kar šola še vse premalo upošteva.

Naš pozdrav se glasi: »Bodi pripravljen!« To se pravi, skavt mora biti vedno duševno in telesno pripravljen, da bo služil Bogu in domovini in da bo pomagal svojemu bližnjemu. In prav v tem pozdravu je lepota naše organizacije. Če povzamemo vse to, pridemo do spoznanja, da je skavtska organizacija odločilnega pomena tudi za obstoj naše slovenske skupnosti za njeno ohranitev in uveljavitev.

Tč Mž

Cena petroleja neprestano pada

V Ženevi je bila nova konferenca petrolejskih držav, ki so članice OPEC. Bogati časi za petrolejske države so minili in cena petroleja neprestano pada ter utegne zdrsni na 10 dolarjev za sod.

Članice OPEC skušajo dvigniti cene petroleja z zmanjšanjem proizvodnje. Za ta manevar skušajo pridobiti tudi petrolejske države nečlanice, zlasti Veliko Britanijo in Norveško, ki imata velika ležišča petroleja v Severnem morju. Angleži in Norve-

žani so za zdaj zavrnila stališče organizacije OPEC.

Glavne industrijske države bodo imele maja važno gospodarsko konferenco v Tokiu. Japonci nameravajo predlagati znanstveno-raziskovalni načrt za gospodarski razvoj, ki bi bil eden največjih v zgodovini. Za ta namen naj bi v prihodnjih 20 letih porabili 10 tisoč milijard lir. Življenjska raven človeštva naj bi se na ta način dvignila.

Številne prireditve na Tržaškem

V nedeljo, 16. t.m., je bilo v naših krajih veliko kulturnih in drugih prireditev. Kljub lepemu sončnemu, čeprav malo vetrovnemu vremenu, ki je vabilo v naravo, so imele večinoma lep obisk.

V Kulturnem domu v Trstu je bila zadnja tržaška ponovitev Borovih Raztrgancev v izvedbi gostujoče Drame Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora. V Prosvetnem domu na Opčinah so ponovili delo Kresna noč, ki ga je po Janezu Trdini oblikoval domači avtor in režiser Marko Sosič.

V Baragovem domu v Ricmanjih pa je nastopila dramska skupina Prosvetnega društva Štandrež z Barillonovo poroko. Prireditve je sodila v niz pobud ob praznovanju vaškega zavetnika sv. Jožefa. V soboto je bilo več prazničnih maš. Popoldne so bile še pete litanije z blagoslovom in govorom, ki ga je imel salezijanec Jože Peterlin s Škofij.

Poseben verski obred za tržaške slovenske vernike je bil v nedeljo popoldne še v cerkvi Novega sv. Antona. Solkanski župnik Joško Benedetič je vodil spokorno bogoslužje. Številne vernike je opozoril na sodobne oblike kršitve božjih zapovedi. Poudaril je tudi dolžno pozornost do ostarelih. Postne pesmi je pel cerkveni pevski zbor iz Sv. Križa.

Začenja se »Primorska poje«

V soboto, 15. marca, se je s koncertom v Piranu in Vipavi začela letošnja pevska revija »Primorska poje«, ki po svojem obsegu in nastopajočih gotovo predstavlja eno najpomembnejših pevskih pobud v slovenskem kulturnem prostoru.

Od zadnje sobote pa do 27. aprila bo ta pevska revija gostovala v 22 krajih, kar gotovo kaže na priljubljenost pri pevskih zborih in seveda tudi pri poslušalcih. Na reviji bo skupno nastopilo, vsaj po napovedih, nad 140 zborov, od katerih kar 43 zamejskih. Od teh, kot piše v priložnostni brošuri in sporedu, kar 10 zborov nastopa od vsega začetka, tudi letos pa so se prijavili novi zbori.

Letošnja revija je posvečena 80-letnici smrti »goriškega slavčka« pesnika Simona Gregorčiča, ki je vsaj na Primorskem, posebej pred desetletji, gotovo pomenil pomembno kulturno in narodno hrano. Številne Gregorčičeve pesmi so tudi doživele uglasbitev, nekatere pa so celo postale tako znane, da so ponarodele.

Tudi letos bodo na reviji sodelovali štirje zbori italijanske manjšine v Istri, kar je po mnenju organizatorjev — Zveze slovenskih kulturnih društev in Združenja pevskih zborov Primorske — še posebej pomembno.

Kot je običajno, sta organizatorja tudi letos izdala priložnostno brošuro, ki v pr-

vem delu po fotografskem posnetku pesnika Gregorčiča in uvodnih besed k letošnji 17. Primorski poje najdemo članek prof. Pavleta Merkuja o skladateljih Mariju Kogoju in Ivanu Grbcu ob 30. in 20. obletnici njune smrti. Pod naslovom Naši zaslužni pevovodje pa se publikacija spominja Jožeta Tomšiča, pevovodje zbora »Kalc« iz Knežaka pri Ilirski Bistrici.

Na sobotnih in dveh nedeljskih koncertih (prva dva sta bila, kot smo rekli, v Pi-

Družino Anemarije in Renza Frandoliča je osrečil prvorojenec Matija. Srečnim staršem iskreno čestitajo prijatelji in znanci, malemu Matiji pa želijo, da bi se razvil v krepkega kraškega fanta. Čestitkam in voščilom se pridružuje Novi list.

ranu in Vipavi, druga pa v Kostanjevici na Krasu in v Pridvoru v nedeljo, 16. t.m.) je skupno nastopilo 24 zborov. Občinstvo in pevski recenzenti so si tako že lahko ustvarili vtis o letošnjem pevskem nivoju nastopajočih zborov. Glede na izbiro pesmi je opaziti sicer določeno navezanost na preizkušeni, železni repertoar naših pevskih zborov, po drugi strani pa je tudi vidno, da se mnogi odločajo za nove in manj znane skladbe, kar je seveda hvalevredno in spodbudno, saj postane revija tudi tako bolj zanimiva za širše občinstvo.

Naslednji koncerti nam bodo gotovo omogočili bolj živo mnenje o letošnji reviji »Primorska poje«, možnosti za to bo gotovo še dovolj, saj so koncerti res strateško porazdeljeni po vsem ozemlju tostran in onstran meje, ki ga smemo obravnavati kot kulturno področje Primorske.

Post mladih

Na željo tržaškega škofa Bellomija je škofijska komisija za mladinsko pastoralo pripravila več verskih obredov in drugih pobud za mlade v tržaški škofiji v postnem času. Oljna nedelja sovпада letos v katoliški Cerkvi s prvim svetovnim dnem mladih. Že ta petek bo ob 20. uri v stolnici svetega Justa spokorno bogoslužje za italijansko in slovensko mladino.

V nedeljo so mladi vabljeni ob 9.45 na Trg Vico med obema predoroma pod Svetim Jakobom, od koder bodo krenili spet v stolnico. Tam bo škof Bellomi ob 10.30 maševal za mlade. Po bogoslužju bodo mladinci ponesli kot simbol miru in prijateljstva oljne vejice deželnim in pokrajinskim upraviteljem v Trstu, upraviteljem občin v tržaški škofiji, torej v Trstu, Miljah, Dolini in na Repentabru.

Naslednji petek, torej že na Veliki petek, bosta dva križeva pota. Za slovensko mladino je bila organizacija križevega pota zaupana skavtski organizaciji, ki ima že tradicionalno to pobožnost v naravi in z razmišljanji ob postajah Križevega pota, ki jih pripravijo sami mladi. Križev pot se bo začel ob 20.30 pri kapelici za restavracijo Furlan, končal pa se bo v svetišču na Repentabru.

Umrli je devinski princ Rajmund Thurn und Taxis

Rdeče-modra zastava na devinskem gradu je izobešena na pol droga. Družina Thurn und Taxisov žaluje. Umrli je devinski princ Rajmund Thurn und Taxis. Za Devinčane in ljudi iz bližnje okolice je bil to domač človek, ki se je rad družil s svojimi sovaščani, bil pa je nedvomno tudi osebnost, ki je predvsem zaradi svojih mečenskih pobud in organizacijskih sposobnosti ter velike vere v prihodnost sožitja raznih kultur dal mnogo pobud v to smer.

Kot Devinčani smo o njem slišali veliko anekdot, velikokrat smo imeli priložnost, da smo tudi spregovorili z njim besedico ali dve. Omenil bi tu le nekaj primerov, ki mislim, da lahko dobro pokažejo njegov značaj. V spominu mi je ostalo prvo srečanje z devinskim princem. Hodil sem še v vrtec in kot vsako leto je tudi takrat princ priredil na svojem gradu miklavževanje za vse malčke slovenskega in italijanskega vrtca. Še zdaj se spominjam, kako smo se držali za roke in šli skozi vhodna vrata v grad, kako smo se znašli v veliki dvorani, kjer nas je sprejel princ in nam povedal nekaj besed. Toda ne spominjam se več ne Miklavža ne darila, živo vtisnjen v spominu pa mi je ostal pisan papagaj, ki je čepel na kljuki v tej dvorani in z raznimi zvoki spremljal miklavževanje.

Velikokrat smo imeli priložnost spregovoriti besedico ali dve, ko se je udeleževal maše v devinski cerkvi, kjer imajo principi svojo ložo. Pravo presenečenje pa je bilo zame odkritje zgornjih prostorov bivšega

farovža v Devinu, se pravi stavbe za cerkvijo, kjer je na vrtu tudi družinsko pokopališče devinskih gospodov. Vrata, ki pečujejo v ta predel, so odprta samo dne 2. novembra, ko je maša za rajne in gre vsa cerkev tudi na te grobove, kjer je blagoslov. No, ob neki taki priliki smo radovedni strežniki izkoristili zmedo in šli v zgornje prostore, kjer je v neki sobi bilo namešanih polno zavojev knjig, zvezkov in drugih papirjev. Živo imam v spominu, da je bilo med njimi veliko tujih časopisov in knjig. Med papirji pa tudi poziv v italijansko vojsko princa Rajmunda. Stvar se mi je takrat zdela zelo čudna.

Bil pa je princ Rajmund Thurn und Taxis tudi človek, ki je upošteval slovenski živelj in naše delovanje v vasi. Tako je zvesto spremljal šolsko življenje, še posebej šolske prireditve, udeleževal se je raznih koncertov devinskih zborov, zadnjič ob 10-letnici dekleškega zbora Devin. Velikokrat pa so na gradu, ob raznih priložnostih, še posebej pa ob podelitvi nagrad za dobroto nastopili slovenski glasbeniki in pevski zbori, devinski, nabrežinski, a tudi skupine iz Trsta. Pravo doživetje pa je bila predstavitev italijansko-slovenskega slovarja Alasie da Sommaripa, ki je bil ponatisnjen v faksimilni izdaji pred nekaj leti. To je nedvomno bil pomemben kulturni dogodek, ki je doživel tako slovesno predstavitev tudi po zaslugi rajnega princa Thurn und Taxisa.

dalje na 7. strani ■

S TRŽAŠKEGA

CECOVINI IN LOŽA P 2

Italijanska komunistična partija je na tiskovni konferenci v Trstu prikazala tesne stike med italijansko framazonso ložo in zloglasno ložo P 2. Najprej je spregovoril tajnik Poli, nato pa načelnik svetovalske skupine v občinskem svetu Monfalcon, ki se je predvsem zaustavil pri vlogi odvetnika Cecovinija. Poslanec Gabbuggiani, ki je bil član parlamentarne komisije o loži P 2, je časnikarjem razdelil obsežno gradivo o zaslužanju nekaterih tržaških framazonov in izkaznice, ki so jih zaplenili v stanovanju Licia Gellija.

O PROSTOZIDARJIH V TRSTU

Tržaška federacija Italijanske komunistične stranke napoveduje, da bo parlamentarna komisija Anselmi, ki vodi preiskavo o tajni Gellijevi loži P-2, v kratkem objavila dokumente, ki se tičejo voditelja Liste za Trst in bivšega tržaškega župana Manlia Cecovinija.

Komunistična stranka je v torek, 18. marca, sklicala javni sestanek, na katerem so predložili dokumentacijo o delovanju Cecovinija ter tajne masonerije v Trstu in Furlaniji-Juljski krajini v okviru preiskave o loži P-2.

BOLNIŠNICA POD OPČINAMI

V tržaški bolnišnici »Santorio« pod Opčinami so na ukaz deželnega odbora ukiniteli še zadnja dva oddelka za zdravljenje jetike, kjer je okrog 60 bolnikov. Tako novih bolnikov ne bodo sprejemali.

Oddelek za zdravljenje jetike je tako zdaj v Furlaniji-Juljski krajini samo še v videmski bolnišnici.

POMORSKI PROMET V TRSTU

Pomorski promet v Trstu je bil pozitiven tudi februarja. Trgovski promet se je povečal za skoro 900 tisoč ton, kar je več kot šest odstotkov. Promet s kontejnerji se je dvignil za deset odstotkov ter z ladjami ro-ro za 31 odstotkov.

Po drugi strani je dovoz petroleja padel za 20 odstotkov.

NOVO TAJNIŠTVO KPI V TRSTU

Na seji novoizvoljenih organov tržaške italijanske komunistične partije so soglasno izvolili novo pokrajinsko tajništvo, ki ga vodi Ugo Poli. Ta je bil izvoljen na kongresu 9. maja. V tajništvo so bili izvoljeni še Giorgio Canciani, Nico Costa, Paolo Geri, Ester Pacor, Maurizio Pessato in Stojan Spetič.

Predstavitev Celovškega zvona v Gorici

V sredo, 12. t. m., je bilo v Katoliški knjigarni v Gorici srečanje z uredništvom ob izidu prve letošnje številke Celovškega zvona. V ta namen so prispeli iz Celovca glavni urednik Reginald Vospernik ter člana uredništva Vinko Ošlak in Marija Spierer, iz Trsta pa prav tako član uredništva Alojz Rebula. Vsi našteti so tudi spregovorili, tako je Vospernik podal nekaj značilnih misli o pomenu te revije, Ošlak je navedel predstavitve vsebine, Spiererjeva pa je prebrala odlomke iz uvodnika. Prof. Rebula je razčlenil dosedanje zastopanje piscev iz zamejstva, matične domovine in zdomstva, pri čemer je poudaril, da je bila prav Primorska doslej slabše zastopana. Zatrnil je nadalje, da je revija sicer krščansko usmerjena, da pa je odprta vsem avtorjem, ki dobronamerno pristajajo na osnovne principe slovenstva in humanizma.

Nato se je razvil pogovor, v katerem smo slišali npr. misel o tem, da je esejistični jezik slovenskih revij preveč zapleten in težko razumljiv povprečnemu bralcu, tudi zaradi pretirane uporabe tujk. Prof. Rebula je na to pripombo odgovoril, da slovenske revije nasplošno skušajo ohraniti določeno intelektualno raven, ki jo lahko primerjamo z visokimi dosežki evropske publicistike in pri kateri se je včasih pač nemogoče izogniti tujkam. Vsekakor pa bo uredništvo v bodoče bolj pazilo tudi na slovenščino.

—O—

SEMINAR SLOVENSKEGA JEZIKA

Sindikat slovenske šole — tajništvo Gorica — sporoča, da bo letos XXII. seminar slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani (1. seminar je bil leta 1965). Potekal bo na univerzi Edvarda Kardelja — Filozofska fakulteta — od 7. do 19. julija 1986 (dan prihoda 6. julija, dan odhoda 20. julija). Obsegal bo predavanja, lektorske vaje, posebne tečaje, dopolnilni program in obiske muzejev, galerij, razstav, izlete in ekskurzije. Seminarско izobraževanje bo v dopoldanskem in popoldanskem času. Študenti dobijo dnevniče za prehrano in prenočišče v študentskih domovih. Goriški šolniki imajo na razpolago 2 štipendiji. Interesenti naj se prijavijo pri kateremkoli odborniku Sindikata s pismeno prošnjo. Rok za to poteče 25. marca.

SEMINAR SSK ZA GORIŠKO

V Škrbljevem v občini Dolenje na skrajnih slovenskih obronkih Brd je priredilo v nedeljo, 16. t. m., pokrajinsko vodstvo Slovenske skupnosti za Goriško zanimiv seminar o idejnih temeljih samostojne slovenske stranke, o programski usmeritvi in o metodi političnega dela med našimi ljudmi.

Obširno razpravo je vodil pokrajinski tajnik Marjan Terpin. Uvodne misli so podali prof. Andrej Bratuž, dr. Rafko Dolhar in Ivo Jevnikar.

MANJŠINE

IN VIDEMSKA ŠKOFIJA

Duhovniški svet videmske nadškofije je pred kratkim obširno razpravljal o narodnostnih in jezikovnih vprašanjih v Furlaniji in Benečiji. To s posebnim poslušom za dušnopastirske potrebe. Sklenili so, da se ustanovi posebna študijska komisija za poglobitev te problematike. Duhovniški svet je vanjo imenoval teologa Rinalda Fabrisa, videmskega stolnega župnika in uglednega beneškega predstavnika prof. Marina Qualizzo ter urednika škofijskega tednika »Vita Cattolica« Duilia Corgnallija. Pastoralni svet bo v komisijo imenoval še nekaj laikov.

35 LET KMEČKO-DELAJSKE ZVEZE

V Sedejevem domu v Števerjanu bo v soboto, 22. t. m., ob 20.30 proslava 35-letnice ustanovitve Kmečko-delavske zveze, ki je kasneje postala sekcija Slovenske skupnosti za občino Števerjan.

Slavnostni govornik bo deželni tajnik Slovenske skupnosti prof. Andrej Bratuž. Na proslavi bo nastopil mešani zbor družva F. B. Sedej pod vodstvom Tomaža Tozona.

ZANIMIV VEČER V RONKAH

V petek, 7. t. m., smo Slovenci v Laškem imeli zares zanimiv in prijeten večer. Čeprav je vreme marsikoga zadržalo doma, se je večera v Romjanu udeležilo zadovoljivo število ljudi. Na sporedu je bilo predvajanje dokumentarca Zdenka Vogriča. Avtor je najprej pokazal film o predlanski vseslovenski manifestaciji na goriškem Travniku, nato pa je predvajal zanimiv dokumentarec o štehanju v Zahomcu v Ziljski dolini na Koroškem. Sledila sta dva filmska zapisa o lepih, tradicionalnih navadah na Goriškem. Občudovali smo tako zahvalno nedeljo v Štandrežu in pust na Vrhu. Na sporedu je bila tudi zanimivost, ki je pač sedaj prepovedana in ki jo v glavnem pozna le starejša generacija, se pravi lov na brinjeveke z »laštro«.

Preden je predvajal vsak posamezni film, je Vogrič kratko obrazložil, kako in zakaj je film nastal. Goriškega gosta so udeleženci ob sklepu večera nagradili z burnim ploskanjem.

K. M.

Fornaciari - Hayashi v goriškem Avditoriju

Violinist Marco Fornaciari in pianistka Yukako Hayashi sta nastopila na predzadnjem koncertu serije Nedeljskih koncertov v goriškem Avditoriju 9. marca letos. Program sta odprla z Ravelovo »Sonata postuma«, impresionističnim delom, kateremu dajejo značilnost tonske igre in precizna sonornost, ki skladbo samo privede do čistega lirizma. Izvedba je bila stilno neoporečna in občinstvo je že od vsega začetka lahko ugodno ocenilo rafiniranost in umetniško občutljivost obeh izvajalcev, kakor tudi njuno ubranost.

Sledil je violinistov solo z Bachovo Sonato št. 2 v A duru, kjer se je umetnik odlično izka-

zal zlasti v poudarjanju kompleksnih tem, ki so zahtevale virtuozizem v izvedbi in ki jih je odlikovala zlasti občutena ekspresivnost. V drugem delu sta umetnika odigrala Franckovo Sonato v A duru, solidno skladbo, kjer se prepleta uravnoteženost tem na tako lahkoten način, da daje vtis improvizacije. Fornaciari je navdušil poslušalce z globino zvokov, ki jih je priklical iz svojega glasbila, pianistka pa s svojo umirjenostjo in brezhibnostjo spremljave.

Izven programa sta na zahtevo občinstva odigrala Movimento Sonate št. 2 v G duru. Program je predstavila prof. Chiara Bledig.

L. Q.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Paolo Parovel: »L'identità cancellata«

V zbirki Nuova Mitteleuropa (dokumenti o večnarodnem vprašanju) je založnik Eugenio Parovel izdal proti koncu lanskega leta zanimivo delo, eno od tistih redkih, ki italijansko javnost, kakor tudi slovenske ljudi same, seznanjajo natančno z upravnim in političnim nasiljem pod fašizmom, pod katerim je prišlo do sistematičnega poitalijančevanja slovenskih in drugih priimkov na Primorskem in v Istri, zlasti pa v Trstu.

Knjiga je dragocen dokument z obsežnim seznamom, krajšimi komentarji ter ponatisom izvirnih odlokov, s katerimi so prefekture »vračale« neitalijanske priimke v pravo italijansko obliko.

Nekaj izrednega v zgodovini Evrope, pravi uvodoma pisec, »tako da velik del prebivalcev sedanjih pokrajin Trst in Gorica, okraja Trbiž ter Istranov ne nosi svojih pravih imen oz. priimkov, pač pa druge, kot si jih je izmislil in jim jih nadel nacional-fašizem.«

In dalje: »Med leti 1919 in 1945, to je v 26 letih, so na našem območju, kjer se srečujejo nevolatinski, slovanski in germanski svet, zbrisali večnarodno identiteto, kakršna se je oblikovala več stoletij v svobodnih in naravnih povezavah.«

Podatek, da so v omenjenem obdobju poitalijančili samo v Trstu priimke okrog 100.000 ljudem, kaže na upravno nasilje, ki v Evropi najbrž nima primere. Niti nacisti se v tem pogledu ne morejo meriti s fašističnimi upravitelji v Trstu, če pomislimo, da je npr. esesovski general, tržaški domačin od Sv. Ivana, Odilo Globočnik, ohranil svoj priimek nespremenjen ves čas svoje monstrozne kariere.

Da so stvari jasnejše, nam pisec uvodoma navede tudi primere, kjer izvirno zapisani priimki ne odgovarjajo povsem slovenskemu pravopisu

in seznanja bralca npr. z dejstvom, da se slovenska končnica -ič (hrvaška -ić) na nemški način pogosto piše kot -ig, na italijansko beneški način pa kot -ich. Prav tako se končnica -c piše pogosto kot -tz oziroma -z. Pisec je torej res natančen.

Mnogi priimki, prevedeni v italijanščino, zvenijo dokaj zabavno in kot takšni so prešli od staršev na otroke, ki se njih nenavadnosti ne zavedajo več. Nekaj primerov: Klun je postal Coloni; Polh - Poli; Dimnik - Dominici; Rusič - Rosini; Starc - Starace, Vecchiet; Goranc - Monti; Golob - Colombo; Pogačnik - Fogazzaro; Zitko - Zitto; Zima - Cima; Vouk - Volpi; Kokošar - Cocchi; Kokorovec - Cocco itd. Nad vsemi pa je Kralj Viktor, ki je postal Re Vittorio.

Poitalijančena so bila tudi imena, med katerimi zlasti hrvaška in srbska, pa tudi češka, prevedena v italijanščino, zvenijo kaj čudno. Na primer: Bogomir - Tranquillo; Branimir - Pacifico; Goran - Montano ali Alpino; Hinko - Innocente ali Enrico; Rajko - Celeste ali Beato; Nada - Speranza; Ratibor in Ratko - Aratore ali Agricolo; Radomir in Radko - Gaio ali Grandioso; Vesna - Primavera ali Fiore; Vladimir - Dominatore; Vojnomir - Marzio; Vojka - Fruttuosa; Vojko - Guerrino; Vratislav - Fausto ali Restituito; Vuča in Vuk - Lupo ali Lupicino ali Lupetto ... Da navedemo nekatera najbolj »zanimiva«.

Knjiga nam poleg seznamov prinaša tudi ponatisnjene odloke, med katerimi je seveda najbolj zanimiv tisti, s katerim tržaška prefektura spreminja slovenski priimek Čehovin v Cecovini (1928), to je očetu bivšega nacionalno tako zavzetega tržaškega župana.

Nedvomno pomeni knjiga za mlajši rod italijanskih sosedov nekaj edinstvenega, saj se je do-

dalje na 8. strani ■

Duhovnikovo mnenje o zadnjem romanu Fulvia Tomizze

Pisatelj Fulvio Tomizza še vedno prejema mnogo pisem v zvezi s svojo zadnjo knjigo »Gli sposi di via Rossetti« (Zakonca z Rossettijske ulice). Knjiga je prava uspešnica, kar pomeni, da je vzbudila veliko zanimanja med bralci po vsej Italiji. Bralce opozarjamo, da bomo v prihodnji številki objavili daljši pogovor z avtorjem.

Pisatelj nam je pokazal tudi pismo, ki ga je prejel od slovenskega duhovnika, ki je na podiplomskem študiju v Rimu. Rade volje nam je izročil prepis pisma, da ga objavimo v Novem listu. Pismo se takole glasi:

Spoštovani gospod Tomizza!

V poznih sinočnih urah sem vesel in vznemirjen prihlatal do zadnje strani Vašega romana O Stanku in Dani. Svojega navdušenja ne morem drugače potešiti, kakor da se Vam oglašim in Vam izrečem srčni HVALA. Hvala za Vaš globoko etični in človeški čut, hvala za to, da ste odkrili tragedijo našega naroda na tako pošten način. Dolgo v noč sem razmišljal: postavili ste spomenik vsem tistim, katerih življenjsko vodilo je bilo spoštovanje človekovega dostojanstva in globoko osebno prepričanje. Bog daj, da bi

nam vsem, tudi preko vašega romana, kraji zločinov bratomorne vojne postali zidovi objokovanja naših grehov; Bog nam daj čim več Vukov.

Pišem Vam iz Rima, kjer sem kot duhovnik mariborske škofije na podiplomskem študiju. Stanujem v slovenskem zavodu »Sloveniku« in če boste kdaj v Rimu imeli kaj časa, bomo vsi veselji, če se oglasite na naš naslov.

Gospod Tomizza, do Vašega romana nismo Slovenci imeli tako etično čistega besedila o naši najbolj tragični preteklosti. To ste nam podarili kot ne-Slovenec in vendar kot eden izmed nas. Zgradili ste most, ki bo znamenje za vedno. Upajmo, da bo prijateljstvo med sosednjima narodoma po Vašem mostu vedno večje.

Želim, da bi Vaši »sposi« čim prej bili prevedeni v slovenščino in tudi v nemščino, da bi tako naš skupni južno-alpski, avstrijsko-italijansko-slovenski prostor imel v rokah besedilo tragike in veličine človeškega srca.

Prisrčen pozdrav in blagoslov božje »muze« pri Vašem delu.

Ivan Štuhec

Rim, 22.2.1986

Galeb številka 6

Nekoliko v zamudi je prišla med bralce še sta številka mladinske revije Galeb. Urednik se v svoji beležnici za to opravičuje, obenem pa poziva mlade bralce, naj odpošljejo dopisnice za nagradno žrebanje. Rok za žrebanje je nekoliko podaljšan. Do izida šeste številke je dospelo na uredništvo 500 dopisnic. Galebov urednik pravi, da je to malo, vseeno pa se zdi, da je v naših razmerah kar lepa številka.

Naslovno stran je oblikovala Ivana Godnik iz 5. razreda Osonovne šole Fran Saleški Finžgar v Barkovljah. Tudi uvodni sestavek je še uglašen na zimsko tematiko. Sledijo vrsta proznih sestavkov in pesmi, kotiček za najmlajše, sestavek skladatelja Janeza Bitenca »Skratek - copatek« z notami za petje, proti koncu pa je skoraj osem strani dopisov in risb naših osnovnošolcev. Za konec so še uganke, križanke in strip.

Priloga je tokrat posvečena v glavnem Goriški. Osem fotografij ilustrira muzej v goriškem gradu. Osem fotografij pa je posvečenih slovenskim šolam s posnetkom stavb in upodobitev znamenitih mož, po katerih so bile poimenovane.

Glasilo SKD Tabor in knjižice P. Tomažič

Kar 40 strani bogatega gradiva obsega zadnja številka glasila Slovenskega kulturnega društva Tabor in knjižnice Pinko Tomažič in tovariši na Opčinah. Uvodnik je Vojmir Tavčar posvetil pomenu Prešernovih proslav pri nas. Posebej poudarja vrednoti sožitja in miru, ki sta značilni za resnično kulturo, predvsem na našem področju.

Tudi politični komentar izpod peresa Stojana Spetiča omenja narodnostno sožitje. Avtor opozarja na več italijanskih avtorjev, ki so obravnavali Slovence in slovensko problematiko v svojih delih. Gre za Fulvia Tomizzo, pa tudi za druge avtorje, na katere pogosto pozabljamo. To pa ni prav, ker ne smemo vseh večinskih sodržavljanov metati v isti koš. V rubriki o šolstvu Pavel Štrajn komentira podatke o predvpiših v slovenske osnovne šole. Res je, pripominja, da v odstotkih padanje vpisov v prve razrede slovenskih šol ni tako hudo kot na italijanskih šolah, vendar so realne številke take, da se je najavila zdaj le polovica tistega števila vpisanih otrok, ki smo ga zabeležili pred šestimi leti. Na Tržaškem je bilo 148 predvpišev za prvošolčke, na Goriškem pa 66. Avtor spodbuja bralce in sploh na-

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu, Donizettijska 3, bo v ponedeljek, 24. t.m., podelitev nagrade iz »Sklada Dušana Černeta«. Nagrado prejme mesečnik »Mladika« ob 30-letnici izhajanja. Začetek ob 20.30.

rodno skupnost h globljemu razmišljanju o večrazrednicah in združevanju šol.

Mnogo prostora je v vestniku društva Tabor odmerjenega poročilom z 18. društvenega občnega zbora, ki je bil 17. januarja. Podrobno je navedeno delo, ki je bilo opravljeno lani. Tu so še poročila vseh odsekov in skupin, ki delujejo v Prosvetnem domu na Opčinah.

Vestnik objavlja še nekaj poročil od kraškega pusta do gledaliških predstav in novosti v ra-

dalje na 8. strani ■

Izšlo je šolsko glasilo »Pot«

V dekliško živahni dvobarvni, črno rdeči opremi dijakinja Ivane Venier se nam predstavlja 4. zaporedna številka dijaškega glasila »Pot«, ki pa je v tem šolskem letu prvič izšlo.

Gre za glasilo, pri katerem sodelujejo vse višje srednje šole na Tržaškem. Dijaki in njihovi profesorji so pripravili številko dijaškega glasila, ki se sicer zgleduje po dosedanjih številkah, obenem pa kaže na dejstvo, da so se izoblikovali natančni in jasni principi glede urejanja glasila.

Objavljena je tako cela vrsta prispevkov, o katerih smemo mirne duše trditi, da gre za izbor iz šolskih in domačih vaj naših višješolcev. Naslovi in problemi, ki se jih razni naslovi lotevajo, pa so splošno veljavni in bi lahko bili zanimivi tudi za naš redni tisk.

V branje nas pravzaprav uvede kratko pismo zamejskega dijaka Ivana Sosiča z liceja »Prešeren« svojim vrstnikom v Sloveniji. Sledijo prispevki najrazličnejše vsebine, ki obravnavajo vprašanje mesta, ki ga danes ima mladina v sodobni družbi, gledanje naših dijakov na bližnjo prihodnost, in stanje človeka v svetu, ki ga obdaja. Glasilo objavlja tudi nekaj zanimivih referatov, ki kažejo na široka zanimanja naše mladine. Posebno zanimiv se nam zdi prispevek Marka Ferija o skladatelju Mariju Kogoju ob 30-letnici njegove smrti. Po svoje zelo značilen in jasan prikaz mišljenja sodobnih višješolcev, pravzaprav maturantov 5. b razreda realne gimnazije, nam daje prispevek »Ali so v V. b zares vsi romantični?«. Gre za članek, ki skuša dokazati, da se človeška narava v stoletjih ni bistveno spremenila in da je človek pogojen po svojem značaju. Številko dopolnjujejo tudi knjižne recenzije, zanimivo je brati, kakšen odnos imajo višješolci do pred kratkim objavljenih knjig, kot je n.p.r. delo Bazilije Pregelj »Moj oče«. Novost za to dijaško glasilo je tudi strip

»V šolo...«, ki ga je narisal Izidor Sancin in se tiče »špricanja« šole, se pravi vprašanja, ki je vedno močno aktualno tudi na naših višjih srednjih šolah.

Številka objavlja tudi nekaj pesmi, ki so jih prispevale izključno dijakinja Irene Pecchiar, Dana Svetina, Nadja Svara in Ingrid Gulič.

Tako motivno kot vsebinsko gledano, se nam zdi, da so prav te pesmi najbolj kreativen element tega glasila. Posebno pesmi Nadje Svara kažejo veliko zrelost in vsebinsko izoblikovanost, kar nam daje upati, da se bo ta dijakinja lahko razvila v občutljivo in globoko pesnico.

Tudi zaradi tega smo prepričani, da je šolsko glasilo »Pot« list, ki smo ga nujno potrebni. Nujno je namreč, da dobijo naši dijaki dovolj spodbud, da sami poskušajo ustvariti nekaj novega in tako dokazati, da je ustvarjalnost naših ljudi še vedno živa in tudi kvalitetna. Seveda je pot še dolga. Vztrajnost glede priprave in sodelovanja pri glasilu pa nam kaže, da se nam obeta nekaj dobrih piscev, ki bi lahko postali ustvarjalci novejših generacij pri nas v zamejstvu.

UMRL JE DEVINSKI PRINC RAJMUND THURN UND TAXIS

■ nadaljevanje s 5. strani

O njem bi lahko napisali še marsikaj. O tem, kako se ni hotel vrniti v Devin po vojni, ker so grad bili zasedli zavezniki, o tem kako je bival pod šotorom na starem gradu, o tem, da je rad balinal z domačini itd. Nedvomno je tudi sam prispeval, da je Devin zgubil svojo nekdanjo podobo, saj je bilo veliko danes pozidanega sveta njegova last, je pa tudi res, da je rajni princ Rajmund skušal dati vasi najboljše, kar je mogel. Mislim, da ga bomo v tem smislu tudi ohranili v spominu; bil je človek širokih pogledov na svet, včasih mogoče nekoliko širokopotezen v svojih pobudah, toda gospod.

Ko bomo Devinčani letos 2. novembra šli na pokopališče devinskih princev, da bi se jih spomnili in na njihovih grobovih zmolili kratko molitev, bo gotovo marsikateremu Devinčanu zaživel v spominu človek, ki so ga danes pokopali v Devinu.

M. T.

Italijansko-jugoslovansko sodelovanje

Predsednik hrvatskega sabora Zmajič je te dni sprejel predsednika deželnega sveta Furlanije-Julijske krajine Solimberga.

Izrekla sta zadovoljstvo nad sodelovanjem med Italijo in Jugoslavijo ter željo po še nadaljnji okrepitvi. Dne 21. t.m. bodo prispeli v Trst jugoslovanski strokovnjaki ter bodo tržaškim operaterjem razlagali novo jugoslovansko gospodarsko zakonodajo, zlasti o zunanji trgovini ter o deviznem poslovanju. Zasedanje bo pri Tr-

govinski zbornici. Zainteresirani operaterji morajo svojo udeležbo prijaviti tržaški delegaciji italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice.

Hrvatska ter Furlanija-Julijska krajina — sta ugotovila Solimbergo in Zmajič — uspešno sodelujeta tudi v okviru skupnosti dežel Alpe-Adria.

Solimbergo je obiskal tudi zagrebško univerzo, kjer je imel pogovore o sodelovanju na področju izobraževanja in zdravstva.

JOŽKO ŠAVLI

1100 let Arnulf Koroški

vojvoda 876, kralj 887 in cesar 896 0000 4 0000

S tem se je tudi Karantanija znašla v samem vrhu političnega dogajanja v kraljestvu, saj je njen vojvoda postal vzhodnofrankovski kralj.

Po izvolitvi za kralja se je Arnulf napotil z vojsko na zahod in prisilil Odonu, vzhodnofrankovskega kralja, ter Rudolfa, kralja v Burgundiji, da sta priznala njegovo vrhovnost.

Namen tega ni bilo stremljenje po osebnih časti, saj so ostali vsi ti kralji še nadalje povsem samostojni vladarji. Vrhovnost je pomenila v tem primeru ohranjanje enotnosti dediščine Karla Velikega. Z istim namenom gre 888 Arnulf čez Brenner v Italijo, tu se mu pokloni njegov sorodnik Berengar I., kralj Italije in sicer v Tridentu.

Iz Italije se Arnulf poda med svoje Karantance in praznuje z njimi na Krnskem gradu božične praznike. Tudi ta dogodek kaže, kako je bil navezan na svojo Karantanijo in kako so ga bodisi karantanski veljaki kot ljudstvo imeli za svojega vladarja in kralja.

Arnulf Koroški je v tem času med vsemi karolinškimi kralji najmočnejši vladar in nosi na svojih ramenih skrb za karolinško Evropo. Leta 890 naj bi mu papež ponudil tudi cesarsko krono, s čimer bi bila potrjena njegova vrhovnost tudi formalno, toda zoperstavljal se je mejni grof Vido iz Spoleta, ki je dejansko vladal nad vso Srednjo Italijo in tudi nad Rimom. Njegova babica Adelajša je bila hči Pipina (sina Karla Velikega), kralja Italije. Papež Štefan V. je 891 nadel Vidu cesarsko krono.

Dejanje je bilo bolj ali manj očitno izsiljeno, toda Arnulf Koroški, kateremu bi krona dejansko pripadala, je bil preveč zaposlen z obrambo Evrope, da bi lahko posegel vmes. Istega leta je moral iti z vojsko nad Normane, ki so vpadali od zahoda. Premagal jih je pri Louvainu v Belgiji.

Že naslednje leto 982 pa pride znova do zapletov z verolomnim moravskim knezom Sventopolkom. Vname se vojna, Arnulf pa kliče proti Sventopolku tudi Madžare, ki pustošijo po Moravskem. Vendar brez uspeha, Sventopolk je bil eden najboljših

vojskovodij svojega časa. Tudi Arnulfovo dogovarjanje z Bolgari za zavezništvo proti Sventopolku ni rodilo uspeha.

Leta 893 je šel Arnulf znova nad Sventopolka z vojsko, ker je slednji nudił zatočišče Englskalu iz rodu Viljemovcev, kateri je bil ugrabil njegovo nezakonsko hčer. Toda kmalu je prišlo do sprave in Englskalk kot Arnulfov zet je ostal še nadalje mejni grof ob Donavi. S tem pa se ni sprijaznilo bavarsko plemstvo. Ker jim je tudi večkrat nasprotoval, si je nakopal njihovo jezo. Ko se je nekoč mudil na dvoru v Reznem, so ga nasprotniki obsodili ter brez vednosti Arnulfa oslepili.

V zgodovinopisju se dokaj pogosto ponavlja očitek, da je Arnulf prvi poklical Madžare proti Moravanom. V resnici pa jih je že deset let poprej poklical proti Arnulfu prav moravski knez Sventopolk. Vendar takrat še nihče ni mogel slutiti, da bodo pozneje strahovali vzhodno Evropo. In tudi očitek sam je v vire zanesel saški letopisec Widukind v naslednjem stoletju, ko je pisal zgodovino za Otona, kralja in cesarja iz rodu saških vojvod. Njegov namen je pri tem jasen, vreči senco na Arnulfa, zadnjega vladarja vzhodnofrankovskih Karolingov, zato da bi bolj zasijala slava Otonov. Spomin na Karoline je bil namreč v javnosti še izredno močan.

V slovenskem zgodovinopisju ponovi ta očitek nasproti Arnulfu zaslužni zgodovi-

Prejeli smo

KONGRESI KRAJEVNIH SEKCIJ SLOVENSKE SKUPNOSTI

V okviru priprav na napovedani pokrajinski kongres Slovenske skupnosti na Tržaškem krajevne sekcije nadaljujejo s svojimi kongresi oziroma zbori volivcev. V tem tednu bodo tako zborovale štiri sekcije SSK.

Sekcija za Škedenj, Sv. Ano in Kolonkovec se bo zbrala na svoj kongres v četrtek, 20. marca ob 20. uri v Domu J. Ukmarja v Škedenju.

V petek, 21. marca ob 20.30, pa bo v Prosnetnem domu na Opčinah zborovala sekcija za področje Vzhodnega Krasa, ki zaobjema Bazovico, Padriče, Gropado, Bane, Trebče in Opčine. Poleg poročila o krajevni problematiki, ki ga bo podal Boris Artač, je predviden poseg pokrajinskega tajnika Hareja.

Prav tako v petek, 21. marca zvečer, bo imela svoj kongres tudi sekcija za občino Repentabor. Odvijal se bo v prostorih Doma A. Bubniča v Repnu s pričetkom ob 20. uri.

V soboto, 22. marca ob 18. uri, se bodo zbrali na sedežu stranke v ulici Machiaveli 22 člani mestne sekcije za razpravo o odobrovanju poročila, programu delovanja za prihodnje obdobje in izvolitev novega odbora.

—o—

GLASILO SKD TABOR IN KNJIŽNICE P. TOMAŽIČ

■ nadaljevanje s 6. strani

jonskem svetu, nekrolog po umrlem Stanku Lupincu, ob koncu pa še besedilo predavanja Vlade Bidovec-Morane, ki je 3. decembra lani v Prosnetnem domu govorila na temo »1945: Trst v boju za svoj pravi obraz«.

nahr Fr. Kos (Gradio II, itm.). Verjetno predvsem zato, da bi rešil ugled Sventopolka kot slovanskega kneza. Seveda pa, kot že prej omenjeno, v tistem času še ni bilo kakega slovanstva, niti germanstva, kar je poznejša ideološka konstrukcija.

Madžarske nevarnosti se je Arnulf ob zadnjem nastopu zavedel. Po vzhodnih deželah in krajinah je imenoval vojaške poveljnike, ki so skrbeli za gradnjo utrd in obrambnih postojank, v Slavoniji Braslav 892 in v Spodnji Panoniji 896, v Karantaniji 893 pa Luitpold, njegov bratranec po materi; že pred tem 888 pa Ratold iz rodu Ebersbergov na Kranjskem.

Dve leti pozneje dobi Luitpold vlado tudi na Bavarskem, njegov naslov pa je le mejni grof, ker pripada vojvodstvo Arnulfu samemu. Šele po Arnulfovi smrti so vladarji v Karantaniji in na Bavarskem znova imenovani vojvode.

Rodbina Luitpoldincev, ki se začenja prav z Luitpoldom, je v naslednjem stoletju najmočnejša med plemstvom Bavarske in Karantanije. Največji ugled ji je dal Luitpoldov naslednik, vojvoda Arnulf Bavarski.

CESAR ARNULF

Že takoj po svoji izvolitvi za vzhodno-frankovskega kralja si je Arnulf Koroški prizadeval za enotnost kraljestev zahodne

Reforma pokojnin v Italiji

Italijanski parlament ima že dolgo na delovnem sporedu reformo pokojnin, a namesto rešitve narašča polemika celo med vladnimi strankami.

Ministrski predsednik Craxi je pred dnevi dal naslednjo izjavo o načrtu za reformo, katerega je predložil v zadnjem času minister za delo in socialno skrbstvo De Michelis. Oglejmo nekatere glavne točke De Michelisovega načrta. Te so: pokojninski pluralizem, integracijski fond, upokojitvena starost, pravica do pokojnine ter najvišja pokojnina.

Kot kaže, De Michelis zagovarja avtonomijo zdaj obstoječih pokojninskih fondov ter jih torej po njegovem mnenju ne bodo vključili v INPS, to je v vsedržavni zavod za socialno skrbstvo. To velja za sodnike, oborožene sile, policijo, odvetnike in državne pravobranilce ter na podlagi člena 6 zakonskega osnutka tudi za industrijske funkcionarje, časnikarje in pilote v mejah pokojninskega viška, ki je predviden po členu 12. De Michelisov načrt predvideva ustanovitev integracijskih fondov v okviru INPS-a in drugih obstoječih socialnih skrbstev, ki nimajo za cilj dobička. Država pa ne bo prevzela nobenega bremena za integracijske fonde.

Integracijski fond bo usklajeni s starostnim zavarovanjem s 40. leti službene starosti, vendar ne bodo smeli biti višji od razlike med zadnjo plačo in obvezno pokojnino. Tudi starost in službena doba ne bosta smeli biti drugačni, kot sta predvideni po obveznem socialnem skrbstvu. Isto poglavje obravnava pokojnine in maksimalne plače.

Od 1. januarja 1985 je upokojitvena starost določena skoraj za vse na 60 let ter na 55 let za ženske, ki so že presegle 50 let.

Uslužbenci, ki to želijo, so lahko v službi po 60. letu starosti. Po načrtu De Michelisa bo treba imeti vsaj 20 let prispevkov za pravico do starostne pokojnine.

Višek upokojitvene vsote po istem načrtu sovpada z obdavčljivo vsoto. Pri plači preko viška obdavčljive vsote — pravi De Michelis — bo treba plačati prispevek 5 odstotkov, od česar bo en odstotek v breme delavca. Letno indeksiranje viška pokojnine naj bi doseglo 75 odstotkov. De Michelis zaključuje, da za člane pokojninskih skladov različnih od splošnega sklada INPS plačni višek ne sme biti nižji od najnižje plače kategorije po vsedržavnih kolektivnih delovnih pogodbah.

Iz tega sledi, da utegne biti pokojninski višek večji za industrijske funkcionarje, časnikarje, pilote in podobne kategorije.

—o—

OBČNI ZBOR V ŠTEVERJANU

V petek, 21. t. m., bo ob 20.30 v spodnjih prostorih Sedejevega doma v Števerjanu občni zbor društva Francišek B. Sedej. Med drugim sta na sporedu poročili društvenega predsednika in tajnika. Ob sklepu občnega zbora bodo volitve novih društvenih organov.

PAOLO PAROVEL:

»L'IDENTITÀ CANCELLATA«

■ nadaljevanje s 6. strani

slej polpreteklost, ki je bila tako neslavna, sistematično zakrivala. Pomeni pogled v tisti čas, ko je fašizem »nacionaliziral« Trst in ga dejansko spravil v današnji okrnjen položaj, tako da je porušil vse zveze s Češko, Avstrijo, Jugoslavijo po prvi vojni, Ogrsko in sploh s slovanskim vzhodom. Trst se ni znal prebiti v 20. stoletje.

so šli nad papeža in ga zaprli v Angelski grad.

Leta 894, ko je umrl moravski knez Sventopolk, s katerim je bil zapleten v boje, se je Arnulf znova obrnil v Italijo. V Paviji se je dal kronati za kralja Italije, toda pot proti Rimu mu je še vedno zapiral Vido iz Spoleta, ki je dal zastražiti prehode čez Apenine. Ker velikaši niso hoteli nadaljevati pohoda, se je Arnulf spet vrnil čez Alpe na sever.

Še isto leto pa je Vido iz Spoleta umrl, sledil mu je kot samostojen vladar sin Lambert. Ta pa ni bil močna osebnost, velik del vlade, tudi nad Rimom, si je lastila njegova mati Ageltruda.

V teh razmerah si je Arnulf Koroški znova zastavil svoj cilj, priti končno v Rim. Proti koncu 895 je znova prišel v Italijo, prodril do Rima, ga osvojil ter osvobodil papeža Formozo iz ječe v Angelskem gradu. Kmalu potem, dne 22. svečana 896 je bil pri Sv. Petru slovesno kronan za cesarja.

Toda njegovo zmagoslavje ni dolgo trajalo. Že kmalu potem, ko je šel nad Spolet, da bi uklonil Lamberta, ga je nepričakovano zadela kap. Postal je hrom. Zavedajoč se, da se v takšnem stanju ne bo mogel zoperstavljati nasprotnikom, ki jih je imel v Italiji preveč, se je tako odpravil proti severu.

(Dalje)